

РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНОЇ УСТАНОВИ: МЕТОДИЧНА БАЗА ТА ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Управління установою повинно здійснюватися з використанням відповідного управлінського інструментарію, одним із видів яких є регламентуючі інструменти. Їх застосування базується на вимогах сучасних процесних теорій, систем управління якістю та сучасної теорії мотивації. Порушення раціонального рівня використання регламентуючих інструментів негативно позначається на виконанні робіт з управління, спричиняє або появу бюрократизму, або дезорганізацію та адміністративний хаос. Це, зрештою, негативно впливає на ефективність менеджменту організації та його функціональних підсистем. Тому умови використання регламентуючих інструментів в управлінні організацією потребують відповідного ґрунтовного вивчення.

Регламентування виступає як організаційний метод управління, що використовується для встановлення меж діяльності організації. За допомогою регламенту визначають порядок роботи як установи, так і її функціональних підсистем. Результатом регламентування є встановлення регламенту, тобто сукупності правил, положень, що визначають порядок роботи організації як системи чи її окремих підсистем. Регламент організації встановлює межі управління на кожному рівні, місце кожної ланки в загальній системі управління організацією, підвищує організаційну культуру, надійність, якість управління в цілому.

У практиці управління розрізняють регламентування статичної і регламентування динамічної. Регламентування статичної обумовлює статус ланок системи управління, призначення кожної ланки, її місце в системі взаємозв'язків з іншими ланками та сферу відносної автономії і виражається в розробці статутів, положень про органи або структурні підрозділи апарату управління, посадових інструкцій та ін. Регламентування динамічної окреслює розподіл часового ресурсу в рамках ланок управління. Прикладом такого виду регламентування є встановлення наступних видів регламентів: технологічного, регламенту нарад, роботи окремих відділів апарату управління організації та ін.

Основа функціонування системи регламентації діяльності організації становить відповідна нормативно-правова база. До її складу входять такі складові елементи.

По-перше, внутрішні організаційні документи. Вони розробляються в повній відповідності до документів законодавчого регулювання діяльності

організації. Законодавче регулювання діяльності організації має ступінчасту ієрархічну структуру, основою якої є Конституція України [1]. Правове забезпечення діяльності організації представлено, в першу чергу, відповідними Законами України та кодексами, а також численними нормативними актами. Правове регулювання діяльності організації містить значний публічно-правовий компонент, сутність якого полягає в імперативних настановах з боку держави щодо діяльності організації у залежності від форми власності та організаційно-правової форми діяльності. Держава прагне до певної уніфікації щодо діяльності численних суб'єктів господарювання.

По-друге, важливим для системи регламентації діяльності установи є внутрішнє правове середовище, яке розглядається як сукупність внутрішньо-організаційних документів, що регламентують як діяльність організації в цілому, так і посадові обов'язки адміністраторів та їх підлеглих [2].

По-третє, нормативна база, яка визначає права та повноваження керівника будь-якого рівня ієрархії управління організації, а також обов'язки й повноваження його підлеглих.

Соціально-економічні перетворення в Україні виявили неспроможність вітчизняної охорони здоров'я адаптуватися до умов ринкової економіки та забезпечити належний рівень якості і доступності медичної допомоги. В останні роки вона характеризується незадовільним станом здоров'я населення, нерівномірністю доступу різних верств громадян до медичних послуг, соціальною незахищеністю медичних працівників та рядом інших проблем, незважаючи на зростання з року в рік обсягів бюджетного фінансування галузі.

Однією з найбільших перешкод на шляху подолання суспільних медичних проблем в Україні, є неефективність організаційно-управлінської системи охорони здоров'я та реалізації відповідної державної політики. Діюча організаційно-управлінська система регламентації діяльності медичної установи має значні вади. До таких вад слід віднести:

- збільшення кількості нормативно-правових актів системи охорони здоров'я України;
- потреби практичної діяльності лікувально-профілактичних закладів, де найчастіше й виникають проблеми медико-правового характеру;
- запити юридичної практики, які свідчать про збільшення значення спеціальних знань, пов'язаних з особливостями правового регулювання медичної діяльності;
- підвищення рівня правової грамотності населення у сфері отримання медичних послуг, що проявляється й збільшенням кількості скарг та позовних вимог у випадку надання медичної допомоги незадовільної якості.

Отже, можна стверджувати, що умови використання регламентуючих інструментів в діяльності медичної установи потребують відповідного

нормативно-правового забезпечення та формування шляхів їх удосконалення.

Список використаних джерел

1. Конституція України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show>

2. Мельник А.Ф. Менеджмент державних установ і організацій. [Навч. посібник] / Мельник А.Ф., Васіна А.Ю., Кривокульська Н.М. За ред. д-ра екон. наук, проф. А.Ф.Мельник. – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 320с.

3. Мокрицька А. Б. Фінансове забезпечення охорони здоров'я України: теоретична концептуалізація та проблеми організації [Електронний ресурс] / А. Б. Мокрицька // Науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету. Сер. Наука й економіка. – 2014. – №4 (36). – С. 136-147.

Соломія ЗВАРИЧ

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та публічного управління Августин Р.Р.)

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ СИТУАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В ОРГАНІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Створення належних умов для формування повноцінного місцевого самоврядування та забезпечення реалізації принципів, закладених у Європейській Хартії місцевого самоврядування, є необхідною умовою інтеграції України в Європейський Союз, адже управління розвитком територіальних спільнот низового рівня є одним із об'єктів постійного моніторингу Ради Європи.

В останні роки впровадження ситуаційного управління у органах державної влади провідних країн світу, органах місцевого самоврядування, органах галузевого управління значно зростає. Причиною такого зростання є кризові явища, які стають довготривалими, а процеси управління зосереджуються не на «попередженні кризи», а на «ліквідації кризи».

Крім того, реалізація конкурентних переваг адміністративно-територіальних одиниць країни, зокрема, муніципальних утворень, раціональне використання їх ресурсного потенціалу для забезпечення стандартів життя населення, надання комплексу послуг територіальній громаді можливі за умови використання органами місцевого самоврядування ефективних технологій управління, зокрема, ситуативних. Таку позицію підтверджує також узагальнення зарубіжного та вітчизняного досвіду муніципального управління, що охоплює такі основні підходи до формування